

**1^ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο
για τα Κοινά και την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία**
commonsseauth.wordpress.com

Πολυτεχνική Σχολή, Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Αμφιθέατρο «Π. Παναγιωτόπουλος»
4-7 Μαΐου 2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

(Για ενδεχόμενες αλλαγές να συμβουλευέστε πάντα το διαδικτυακό τόπο του συνεδρίου. Αναμένεται η τελική επιβεβαίωση των προεδρείων)

Πέμπτη 4 Μαΐου 2017

12.00-13.00 Εγγραφή συνέδρων (και σε όλη τη διάρκεια του συνεδρίου)
13.00-13.30 Χαιρετισμοί
Εναρκτήρια ομιλία της ερευνητικής ομάδας

13.30-14.30 **1^η Συνεδρία_ ΚΑΟ & κοινά: Ορισμοί, Αναλυτικό, Μεθοδολογικό πλαίσιο**

Προεδρείο: Γιώργος Γριτζάς, Κάρολος Ιωσήφ Καβουλάκος

Αναστασία Πούλου

Δημόσιο και Ιδιωτικό: η υπέρβαση της διάκρισης από την Αλληλέγγυα Οικονομία

Χριστίνα Σακαλή

Η μετά-καπιταλιστική μετά-κρίσης κοινωνική και συνεργατική οικονομία στην Ελλάδα: μια προτεινόμενη μεθοδολογία αποδόμησης

Ορέστης Βαρκαρόλης, Daniel King, Βαγγέλης Γκαγκέλης

Η σχέση ερευνητή - ερευνώμενου και η Ανταποκριτική Έρευνα Δράσης

14.30-15.00 **Διάλειμμα**

15.00-17.00 **2^η Συνεδρία_ ΚΑΟ & κοινά: Μορφές οργάνωσης, από το παρελθόν στο μέλλον (κολεκτίβες, οικογενειακή μικροϊδιοκτησία, ομότιμα δίκτυα)**

Προεδρείο: Αλέξανδρος Κιουπκιολής, Χάρης Τσαβδάρουλου

Λουκιανός Χασιώτης

Το εγχείρημα της κολεκτιβοποίησης στην Ισπανία του εμφυλίου πολέμου: ιστοριογραφικές προσεγγίσεις

Γιώργος Λιερός

Η οικογενειακή μικροϊδιοκτησία και τα κοινά

Πέτρος Πετρίδης

Δώρο, δωρεάν εργασία και πνευματική ιδιοκτησία: Οι περιπτώσεις των ομότιμων δικτύων και των μαζικών διαδικτυακών παιχνιδιών

3η Συνεδρία_ Κοινά στον πολιτισμό και το σχεδιασμό

Προεδρείο: **Ελισάβετ Θωίδου**

Στέλιος Λεκάκης

Η πολιτιστική κληρονομιά στον χώρο των κοινών

Μαρία Μάρκου, Αλέξης Ιωάννου

Σε ποιον ανήκει η κοινή κληρονομιά;

17.00-17.30 Διάλειμμα

17.30-18.30 4η Συνεδρία_ ΚΑΟ, κοινά, Τοπική αυτοδιοίκηση και Αστική διακυβέρνηση

Προεδρείο: **Μαρίαννα Fotaki, Πέννυ Κουτρολίκου**

Νίκος Αναστασόπουλος

Πρακτικές συμμετοχής και ομότιμης παραγωγής. Ports in Transition: Imagining alternative futures

Μιχάλης Μπούργος

Κ.Α.Λ.Ο., Τοπικές Κοινωνίες και Αυτοδιοίκηση: Η Αλληλεπίδρασή τους ως Κρίσιμος Παράγοντας για την Παραγωγική Ανασυγκρότηση

Γεωργία Κανελλοπούλου

Το Δίκτυο Αειφόρων Νήσων (ΔΑΦΝΗ) και ο ρόλος του στην προώθηση της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) στον Νησιωτικό Χώρο

18.30-19.30 5η Συνεδρία_ ΚΑΟ, κοινά, και τομείς οικονομικής δραστηριότητας: Αγροδιατροφικός τομέας

Προεδρείο: **Ελένη Παπαδοπούλου, Παναγιώτα Σεργάκη**

Σταυριανή Κουτσού, Μαρία Παρταλίδου

Αγρότες και «Αγορές Χωρίς Μεσάζοντες»: οφέλη, συγκρούσεις, απειλές

Christabel Buchanan

Collaboration and Autonomy in Alternative Economies of Food

Ματίνα Κανάκη, Ολίβια Κυριακίδου

Διαδικασίες Νοηματοδότησης και Νομιμοποίησης στην υπηρεσία του Κοινωνικού Μετασχηματισμού: Μία εις βάθος μελέτη περίπτωσης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στον τομέα της αγροτικής παραγωγής

20.00-23.30 Προβολές της Fair Trade Hellas στην αίθουσα Σταύρος Τορνές, Αποθήκη 1 – Λιμάνι

20.00 – 21.30 My Human Self (Εγώ ο άλλος άνθρωπος)

22.00 – 23.30 The Take

Οι προβολές ξεκινούν από την Τετάρτη 3/5 (16.00-24.00) και συνεχίζονται την Πέμπτη 4/5 (16.30-23.30) [πληροφορίες: www.fairtrade.gr/fair-trade-film-days/]

Παρασκευή 5 Μαΐου 2017

10.00-11.30 **6η Συνεδρία_ Enclosures, Knowledge Commons and Social Justice: Towards a methodology of the commons**

Προεδρείο: **Maria Bareli-Gaglia**

Manuel Callahan

Insurgent Learning and Convivial Research: Reclaiming Commons and Regenerating Community

Betsy Taylor

Land, fossil capital, and the State in the U.S.: The Appalachian Land Study and the linked struggles for knowledge, water, and land commons

Kathryn Newfont

Deep Listening: Exploring Oral History as a Commons Methodology

Louisa Parks, Elsa Tsioumani

Exploring the legal concept of fair and equitable benefit-sharing for the protection of global and local commons: methodological challenges and preliminary findings

11.30-12.00 **Διάλειμμα**

12.00-13.30 **7η Συνεδρία_ Εγχειρήματα ΚΑΟ: Διερεύνηση / συγκριτική ανάλυση επιμέρους χαρακτηριστικών τους (αλληλεπιδράσεις με την οικονομική κρίση, επιχειρηματικότητα, διαχείριση, ιεραρχία)**

Προεδρείο: **Μαρία Παρταλίδου, Χριστίνα Σακαλή,**

Μαρίνα Παπαδάκη, Στεφανία Καλογεράκη

Exploring Social and Solidarity Economy (SSE) during Recessionary Times in Greece

Κωνσταντίνα Τσοέρερ (Konstantina Zoehrer)

Social Entrepreneurship in Southeastern Europe – Comparative Analysis Of The Cases of Croatia, Serbia and Greece

Χριστίνα Κονταξή, Φοίβος Τσαραβόπουλος, Σωτήρης Δήμος, Σπύρος Κίνιας

Προσαρμοζόμενη Διαχείριση σε φορείς κοινωνικής οικονομίας, το παράδειγμα της Κοιν.Σ.Επ. Μονοπάτια της Ελλάδας

Ιορδάνης Παρασκευάς

Η ιεραρχία (:) και οι σχέσεις εργασίας που αναπτύσσονται σε αυτοδιαχειριζόμενα εργασιακά εγχειρήματα: Οι περιπτώσεις των «Κρίκος» και «στο Δαφνί»

13.30-14.30 **Διάλειμμα**

14.30-16.30 8^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, Κοινά και διαδικασίες μάθησης: Περιπτώσεις διάχυσης, συνεργατισμού και ένταξης

Προεδρείο: **Αντρέας Οικονόμου, Αντωνιάδης Παναγιώτης**

Αλέξανδρος Παπαγεωργίου

Δίκτυα διαμοιρασμού γνώσης για την εφαρμογή μοντέλων συ-στέγασης και συλλογικής ιδιοκτησίας στην Αθήνα

I. Gaitanidis, E. Παπαδοπούλου, S. Shao-Kobayashi

Συνεργατική μάθηση στην τοπική ανάπτυξη : Η περίπτωση του GSP Ελλάδας Ιαπωνίας

Σωτήρης Λαϊνός, Κώστας Φραγκιαδάκης

Από τις πρακτικές αυτοβοήθειας / αλληλοβοήθειας για την αντιμετώπιση της εξάρτησης στις πρακτικές Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για μια βιώσιμη διαδικασία ένταξης: Θεωρητικά ζητήματα και παραδείγματα πρακτικών

9^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, Κοινά και έμφυλες διαστάσεις

Προεδρείο: **Αθηνά Βιτοπούλου, Χάρης Τσαβδάρου**

Ειρήνη Σωτηροπούλου

Υφανταγμένη αλληλεγγύη: Μια ιστορία αντίστασης και καταστολής στην ελληνική καπιταλιστική πατριαρχία

Παναγιώτα Μπαμπατζιμοπούλου

Θεωρίες των κοινών: Έμφυλες διαπλοκές και νοηματοδοτήσεις

16.30-17.00 Διάλειμμα

17.00-18.30 10^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, κοινά και θεσμικό πλαίσιο

Προεδρείο: **Άγγελος Κορνηλάκης, Αντρέας Τάκης**

Κωστής Τσιτσελίκης

Τα οικουμενικά κοινά κατά το διεθνές δίκαιο: τα όρια του αδύνατου ή μια ευκαιρία για ανατροπές;

Θωμάς Γρ. Παπαδόπουλος

Το νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας

Χρήστος Λ. Βάντζος

Εποπτεία της λειτουργίας των μορφών Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Το τμήμα παρακολούθησης και ελέγχου φορέων ΚΑΟ. Εναλλακτικές μορφές δημοκρατικού αυτοελέγχου

Σοφία Αδάμ

Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο: όραμα, πρωταγωνιστές και συνέργειες

**18.30-19.30 Συνάντηση της ερευνητικής κοινότητας:
Σχεδιασμός μελλοντικών βημάτων**

**20.30 Προαιρετικό δείπνο σε συνεταιριστική επιχείρηση εστίασης
Δηλώστε συμμετοχή κατά την εγγραφή σας**

Σάββατο 6 Μαΐου 2017

10.00-11.30 11^η Συνεδρία_ **ΚΑΟ, κοινά και χώρος (1): Γειτονιές, ανοικτοί χώροι και αυτοδιαχείριση, κοινές λειτουργίες, τόπος, κοινότητα**

Προεδρείο: Πάνος Χατζηπροκοπίου, Χριστίνα Σακαλή

Γιώργος Χατζηνάκος

Αστικά Πειράματα σε Καιρούς Κρίσης: Το Παράδειγμα της 'Γειτονιάς' Σβώλου, Θεσσαλονίκη

Πασχάλης Αρβανιτίδης, Φωτεινή Νασιώκα

Αστικοί ανοικτοί χώροι και αυτοδιαχείριση στην Ελλάδα

Ιορδάνης Στυλίδης

Ένα οικοδομικό τετράγωνο

Γιώργος Γριτζάς, Ειρήνη Τζέκου

Τόπος, κοινότητα και δικτύωση στη συζήτηση για τους εναλλακτικούς οικονομικούς και πολιτικούς χώρους και τις οικονομίες της κοινότητας

11.30-12.00 **Διάλειμμα**

12.00-14.00 12^η Συνεδρία_ **ΚΑΟ, Κοινά και κοινωνικός μετασχηματισμός (1): Αφηγήσεις, προαπαικόνιση, αξία, μετάβαση, εμπόδια και αντιφάσεις**

Προεδρείο: Άγγελος Κορνηλάκης, Σοφία Αδάμ

Γιάννης Ζαϊμάκης

Λόγος περί κρίσης, αυτονομίας και 'κοινών' σε αφηγήσεις μελών της αλληλέγγυας οικονομίας

Κώστας Γαλανόπουλος

Ο συνεργατισμός ως προαπαικόνιση και παράδειγμα. Δυνατότητες για μια μη αυταρχική διαφυγή στις θεωρίες του κοινωνικού μετασχηματισμού

Antonios Broumas

Value Circulation and Value Pooling within and beyond the Commons

Natalia-Rozalia Avlona

Commons transition and the grey zones of neoliberalism

Ευάγγελος Παπαδημητρόπουλος

Για τα εμπόδια και τις αντιφάσεις των Κοινών

14.00-15.00 **Διάλειμμα**

15.00-16.30 13^η Συνεδρία_ Κοινωνικό κεφάλαιο, Κοινωνική καινοτομία, Αμοιβαιότητα, Δεσμοί / Κοινότητα στη συζήτηση για τα Κοινά και την ΚΑΟ

Προεδρείο: **Δήμητρα Κόφτη, Ειρήνη Σωτηροπούλου**

Απόστολος Γεωργίου, Γεώργιος Σταμπουλής

Κοινωνικό κεφάλαιο και συνεταιριστικές επιχειρήσεις: μια θεσμική προσέγγιση

Effie Amanatidou, Dimitri Gagliardi, Deborah Cox

Societal engagement: towards a typology of social innovation

Αντώνιος Αυγέρης, Αχιλλέας Κοντογεώργος, Παναγιώτα Σεργάκη

Η Αμοιβαιότητα στις Οικονομικές Συναλλαγές: Εμπειρική Διερεύνηση με τη Χρήση Μεθοδολογιών Πειραματικής Οικονομίας

Έλενα Αντωνοπούλου, Χρήστος Χονδρός

Τα κοινά, ως επηρεασμοί και μοντέλο εναλλακτικών δυνατοτήτων στην οικονομική και πολιτισμική παραγωγή

16.30-17.00 Διάλειμμα

17.00-18.30 14^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, Κοινά και κοινωνικός μετασχηματισμός (2): Στρατηγική, Δυναμική, Ετερότητα, Μετα-καπιταλιστικά οράματα

Προεδρείο: **Γιώργος Γριτζάς, Σοφία Αδάμ**

Κιουπκιολής Αλέξανδρος

Τα «κοινά» ως πρόταση κοινωνικού μετασχηματισμού: το πολιτικό έλλειμμα και η μετα-ηγεμονική στρατηγική

Θοδωρής Καρυώτης

Μέσα, ενάντια και πέρα από το κράτος και την αγορά: τα κοινά ως μετασχηματιστική δύναμη

Κάρολος Ιωσήφ Καβουλάκος

Η ετερότητα των εναλλακτικών ανταλλακτικών δικτύων: Η περίπτωση της Ελλάδας

Λίλα Λεοντίδου

Τα Κοινά και η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία ως προάγγελοι μιας μετα-καπιταλιστικής Γεωγραφίας

11.30-19.30 Το δίκτυο ΚΟΙΝΣΕΠ Κ. Μακεδονίας σας καλεί να γνωρίσετε τα προϊόντα και υπηρεσίες των μελών του, στον αύλιο χώρο του Πολυτεχνείου

**20.30 Προαιρετικό δείπνο σε συνεταιριστική επιχείρηση εστίασης
Δηλώστε συμμετοχή κατά την εγγραφή σας**

Κυριακή 7 Μαΐου 2017

10.00-11.30 **15^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, κοινά και χώρος (2). Δημόσιος χώρος και: στέγαση μετακινούμενων, αστικοί κήποι, τέχνη**

Προεδρείο: **Λίλα Λεοντίδου, Σταυριανή Κουτσού**

Χαράλαμπος Τσαβδάρου, Πάνος-Αρίων Χατζηπροκοπίου

Το δικαίωμα των μετακινούμενων πληθυσμών στη στέγαση. Κρατικοί χώροι φιλοξενίας και αναδυόμενα στεγαστικά κοινά σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Ελισάβετ Θωίδου, Δημήτρης Φουτάκης

Αστικοί λαχανόκηποι, δημόσιος χώρος και το πλαίσιο του χωρικού σχεδιασμού

Χρυσάνθη (Κρίστη) Πετροπούλου, Μαρία Τζαννέτου

Οι αυτο-οργανωμένοι αστικοί κήποι από την σκοπιά του buen vivir (ευ ζην), των κοινών και της αλληλέγγυας συνεργατικής οικονομίας στην πόλη του Μεξικού

Κρίστη Πετροπούλου, Ματίνα Αμπατζή,

Ο δημόσιος χώρος των πόλεων ως χώρος δημιουργίας των κοινών : Από το ιστορικό κίνημα των μεξικανών τοιχογράφων στους σύγχρονους τοιχογράφους της Αθήνας και του Μεξικού

11.30-12.30 **Διάλειμμα**

12.30-14.00 **16^η Συνεδρία_ ΚΑΟ, κοινά και Εναλλακτικές προσεγγίσεις / πολιτικές της «ανάπτυξης» σε όλες τις κλίμακες του χώρου: Μετα-ανάπτυξη, Αποανάπτυξη, Ανθεκτικότητα**

Προεδρείο: **Θανάσης Μπελίδης, Κρίστη Πετροπούλου**

Ειρήνη Τζέκου, Γιώργος Γριτζάς

Συγκλίσεις και αποκλίσεις μεταξύ των προσεγγίσεων της μετα-ανάπτυξης και της αποανάπτυξης

Αλέξανδρος Κόρπας Πρελορέντζος, Δέσποινα Σδράλη, Κωνσταντίνος Αμπελιώτης, Ελένη Θεοδωροπούλου

Εθελοντική απο-ανάπτυξη: Ο εντοπισμός της εθελούσιας απλότητας σε αστικό έτερο – χώρο (ετεροτοπία) της οικονομίας

Δημήτρης Φουτάκης

Από τη βιώσιμη ανάπτυξη στην αποανάπτυξη: ερωτήματα και προϋποθέσεις

Δημήτρης Χαλασάνης

Ανθεκτικότητα: Ένα κάλεσμα από ποιους, προς ποιους;

14.00-14.15 **Διάλειμμα**

14.15-15.30 17^η Συνεδρία_ Δημόσιος / αστικός χώρος και: περιφράξεις, κοινά, ανοικτό σχέδιο, συμμετοχικός σχεδιασμός και δικαιώματα

Προεδρείο: **Ελισάβετ Θωίδου, Πάνος Χατζηπροκοπίου**

Ανδρέας Λιούμπας, Αιμιλία Βήλου, Παναγιώτα Μπαμπατζιμοπούλου

Το «Σινικό Παράδειγμα» και οι παγκόσμιες πρακτικές περιφράξης δημόσιων αγαθών. Η σύμβαση παραχώρησης του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς ως μελέτη περίπτωσης

Στέλλα Τσελεπή

The necessity of an Urban Commons in Glasgow as an Urban Design Pattern

Κοσμάς Γαβράς

Ψηφιακά κοινά (ανοικτού) σχεδιασμού

Νικόλαος Καλλιγιάς, Σπήλιος Ηλιόπουλος

Σχεδιάζοντας Συμμετοχικά τα Πάρκα Τσέπης ως εργαλεία Αναζωογόνησης Κεντρικών Αστικών Περιοχών: Η περίπτωση του Ιστορικού Κέντρου της Θεσσαλονίκης

Κωνσταντίνος Λαλιώτης

Προς την εξασφάλιση του δικαιώματος στην πόλη των ατόμων με αμαξίδιο